

Nézőpont

A gyengédebb szülésért

A nő életében meghatározó élmény a szülés. Mégis, mi mindnyájan, akik ismerjük a jelenlegi kórházi gyakorlatot, fel kell tegyük a kérdést: kit érdekel, mit él át ezalatt az anya és az újszülött? A személyiségre való odafigyelés ilyenkor nálunk sajnos majdhogynem véletlenszerű és esetleges. Az orvosok többnyire úgy viselkednek, mintha beteggel lenne dolguk: az esetleg bekövetkező komplikációkra készülnek fel, legyenek a közelükben a műszerek...

Mintha elfelejtenénk, hogy a terhesség, szülés nem betegség! Bár az elmúlt évek során valamit változott a helyzet, hisz „családcentrikus” terhesgondozók és szülészetek hirdetik programjukat. De a változás látszólagos és csalóka. Attól, hogy jelen lehet az apa, vagy színesre festették a falat, a lényeg: orvosok, egészségügyiiek hozzáállása alig változott. Nem csoda, hisz az oktatás, képzés is a régi, s az egészségügyi hierarchiában nehezen érvényesülnek a változást szorgalmazó orvosok, bábák.

A szemléletet változást kívánja segíteni az ALTERNATAL Alapítvány. Ennek érdekében már évek óta komoly munkát végeznek: konferenciát rendeztek, tapasztalt külföldi szakembereket hívnak meg, mint a legutóbb az USA-ból Marschall Klaust, az ismert neonológus professzort és pszicho-terapeuta feleségét. Klaus doktor számos könyvet írt, több egyetemen oktat, s mindkettőjük munkássága világszerte jelentős mértékben serkentette a szülészetben bekövetkezett szemléletbeli és gyakorlati változásokat.

Számos vizsgálattal bizonyították, hogy a gyengéd körülmények között született gyermek egészségesebb testben-lélemben, ellenállóbb a betegségekkel szemben, egyszóval jobb eséllyel indul az életben. Gyerekvédelmi szempontból tehát mulasztást követünk el, ha nem gondolunk a szülés körülményeire.

Az ALTERNATAL Alapítvány munkatársai a gyengédebb születés módszerét az igen gondos, személyes felkészítés után a születésházban valósítanák meg. Ilyen már sok van szerte a világon, a WHO ajánlásaiban is szerepel, hogy anyának, gyermeknek egyaránt jó ez a megoldás.

A Népjóléti Minisztérium viharos sajtótájékoztató színhelye volt a közelmúltban. Nehéz vajúadás tanúi voltunk. A következőket tudtuk meg:

– Az ALTERNATAL Alapítvány születésházat szeretne létrehozni. Rózsa Edit képviselő (SZDSZ) módosító indítványában javasolta, hogy az országgyűlés a költségvetésből juttasson pénzt az ALTERNATAL Alapítvány céljának megvalósítására. A parlament ezt nagy többséggel megszavazta (246 igen 5 nem ellenében). 32,6 millió jut majd a nemes célra.

– Az alapítvány ennek tudatában megvásárolt egy ingatlant a születésház céljára, ezután viszont kiderült, hogy nem tud hozzájutni a pénzhez. Nincs rá jogcíme. Jogi szempontból ugyan nincs kizárva a nem kórházban való szülés lehetősége, de ahhoz tisztifőorvosi engedély kell. Az pedig egy orvosi szakmai kollégium döntésétől függ. A szakma szabályai kötelezik az orvost – hangsúlyozta Fehér Miklós helyettes államtitkár – a Népjóléti Minisztérium tehát összehívta a kérdésben illetékes szakmai kollégiumot. Tagjai klinikák igazgatói és

osztályvezető főorvosok 20-25-en, a vezetője Dr. Egyed Jenő. Ő elmondta, hogy nem támogatják a szülésház tervét, az magyar körülmények között nem valósítható meg.

– Ezzel kialakult a róka fogta csuka esete, hisz a megítélt pénzt csak olyasmire adhatják, amire van jogcím. A szakmai kollégium nemleges döntése nem ad jogot az alapítvány tevékenységére. A szülésház megvalósításának esélye most nagyon csökkent, mert a pótköltségvetés most már vissza is vette az előzőleg megszavazott összeget.

Ennyi röviden a történet, ezután záporoztak a kérdések. Azt senki sem vitatta, hogy fontos az ellenőrzés, tudni kell a minisztériumnak, milyen célokra fordítják a pénzeket. Am hol a jogbiztonság, ha a parlamenti döntéseket utólag megvetozzák?

A sajtótájékoztató meglehetősen viharos és feltartóztatathatatlanságú vitafórummá alakult, egy terhes asszony indulatosan kiáltotta közbe: hány nő tagja van a szakmai bizottságnak? Már megint a férfiak döntenek rólunk? Sok kérdés merült fel, melyekre a jelenlévők nem kaptak választ. Nem derült ki, vajon milyen szakmai kifogás van az elutasítás mögött. Azt sem tudtuk meg, vajon a szakmai kollégium milyen javaslatokat tesz a jelenlegi gyakorlat javítására? Szerettük volna tudni, közülük hányan jártak külföldi szülésházban, hogy tájékozódjanak a módszerről, mely egyáltalán nem valami divatújdonság. Az Observer tudósítója arra volt kíváncsi, vajon látott-e ilyen alternatív szülést Egyed professzor? Nem hallottunk igenlő választ.

Nem tudtuk meg, hogy miért lehetetlen nálunk a szülésház megvalósítása. Reméljük, a sajtó érdeklődése továbbra is a figyelem körében tartja ezt a témát, és tisztán megfogalmazódnak az ügyben szereplők érdekei. Fel kellene tenni a kérdést: kinek érdeke, és kinek nem érdeke egy ilyen megoldás? Hiszen nem a meglévő rendszer átalakításáról, hanem csupán egyetlen helyről van szó, egyetlen alternatíváról. A nők és a születendő gyerekek érdekében jogi patthelyzet feloldásán kellene munkálkodni, hogy a könnyebb szülés ügye ne vetéljen el ilyen korán.

Monspart Éva